Контрольный экземпляр

Массе-а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«С В Е Т») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деш · ШИНАРА, 14 март, 1978 ш. · № 31. (5853). · Мах 2 нех.

ВАЙ БОКЪОИ ВАЙ ДЕКХАРИ

ДегІаенача социалистическа демократе хьалаяц тІе-тІа бокхаЗІа лоарчІан болаш ЗІаувт сагаи общественаеи, гражданиина паччахьалхеиин юкъера гІулакхаш. Цар мокшута чулаца общественеин кехара дерриг довкъаш — производственин отношенешкара дешна духовиин нравственин гаЗаяца кхачІаяц. ХІаяц ер тера хьалха а хьаяца ЗІаоттад гражданиин боьхьонИн декхарийн, советски ваьхь политическин институташ культура ЗІайра хьаькхьара деш. Из дуЗІаденца ха дегІаенача социалиЗма конституциоиниг лаРІаш оттаяра и дуЗен тІе демократе ЗІа бокхьаЗІатер гонахьара идеологически кІоьмаи ирбелаРІа а.

СССР кердача Конституце шиЗ дерригча чулацаниг паччахьалхеиин гражданиин юкъера нравоин гІулакхаш хьоастадаРІа хьаькъта а хьаькъех общественаи сагаи цкьоаГІ, иа ДІахо «Іоаг1 а ю дегІа а боалаш.

ДегІаенача социалиЗма хьалаяца тІа-тІа биЗаяца кхочушдиг «ваьхь хІара ваьхь, хІара гражданиин оттаде веза паччахьалхеи законаи дуЗаца а, шиЗ ваьхьаиин корджеча а, паччахьалхеин хьоаЗаяца ваьхьа чІаЗдоаца а хьаькъ ЗаЗа ваьхь ваьхь ЗІоЗча хьалаяца» оца Ленина хьаькъ. ДегІаенача социалистическа общества уж тайна хьалхе ду советски ваьхь шерра социально - экономически бокъонаи политически нравственни институташ общественаи хьалхьашкара хьаькъа белгалдаь гражданиин декхарийн доаца цар бокхьаца бехтокхаяца тарлеи хилаРІа.

1967 шера «Социализма сайдиЗ-бокхьаца хотаьлий новкъ ЗІТТ ШУ» ЗІаца шиЗ доклада тІе произведе Л. И. Брежнева карагІаьлина доккха тІулакх а лоарчІан белгалдаь, «советски строи хьаькъеташкий хьаькъеш-бер социализма тІулакхха мугІаьхьа болаш, коллективизма, шиЗ мехка ва хьаяра уйла болаш. Бакъда мехка да хилар — из дІа бокхьаЗІа бокъонаи тарра доккхий декхарийн а хилар. Из да шиЗ хьаькъегашкан белаДеча тІулакхехи бехтокхаяца хиина на Іеш коллективца, предприяте, берригча мехка тІулакхех а бехтокхаяца зилар. ХІара советски сара дег чура дІаа ЗІаца боаЗаш доаца уж тІулакхехь хьаькъеташ — коммунизмин хьаькъеташ ваьхь ваьхь лоарчІаниг декхарех цІ хаа.

Советски ваьхь кхетоеш а дег — тІара тІаЗаяца а ва гражданиин боьхьонИн декхарехи ешитта оттадеш доаца доаш. Парта XIX-ча XXV-а съездий материалаш тІе ЗІаца да «социалистически дисциплина — из общества бергІачча чІаЗшитта цІ боаш, массеи а ЗІарашца а лелаяца за ирбІоаца дисциплина. Дисциплинин чІоагІа общественни порядкин на хилча демократе, чахбоаькхьаЗурбаш. Аьхьа хІара гражданиин ваьхь декхарех, хьаькъ хьаькъех болх бехтокхаяца хетаяи хилаРІо хьаькъоаЗ социалистически демократизма принципашца бІоаЗІа кхоачашьорг, сага бокъонца йоаца партІаЗо ЗІаца тешаяц лаРІо.

Цунца хилийн организаторашца, идейно - клетоина болха тІа керда доккхий декхарашца оттаяр партийни организацинта хьаькъашка.

СССР Лакхехьарча Совета нохчІаЗІчА сесси новкъоста Л. И. Брежневна аьлар: «ВаЗйна доь СССР гражданашца шоЗ бокъонашца партІатонашца, уж чахьхьаЗца оаькъашн методашн дина йоьшаР, уж бокъонашца партІатонашца коммунизмин хьаькъеш хьаькъаЗІ аьлаРІа ялаг хоаш уж хьаькъеш а ва. Из гражданиин декхарийн цІена кхочушдиг ЗІаЗІаца йиш йоаца бувзаш болаш уж йоаца дика кхетаяеи уж хилар. Цунна тІе аьр, хІара гражданиина дакха политически культура хьаькъийтара поиъхьетаЗ аьр — хьаькъеташ коммунистически ЗІца болаш хьаькъехьара бехтокхаяца йоаца партийни, паччахьалхеи, общественни организацеш хоарІаяц декхар аьр».

Иоаи - ГІалгІайчІа хьаькъеташца дика кхетаяеи СССР кердача Конституце ЗІца бокъонаи а тІаЗоаяц декхарийн а. Бакъда хІаяц а болаш да конституциони бокъонех пайда яйбеча дика шоЗ декхарашца кхочушдиг ца деи барам. РеДеиие почта юьхь дедаяц да уж тайна масалаш кхуьнаяц, ну тайнарча ваьхь оттаяр ца кхайееи доаца письмош. Тахан оаца кепатохаяца Мазраноеин районе ТІоЗ-Юртарча юртА Совета исполкома председателеи Дуздрова корреспонденце тІе а да ну тайнарча масалаш.

Обществена пайдаяц хьа да хьтаяи, ваьхь хьаькъаЗІа бакъ гІаддаяц, дезаяц а шоЗ юртахоЗ а бехьи бокъонех къаРІаьхьи мелаш, ЗІнгІаяи лешарех боаХяц, мехкарий ниЗаРІа ухаееи, ваьхь а паччахьалхеи а хІаваш лечкьаееи болх пІе цІенбееи ЗІаБеьнаЗ ца йиш йоаца дин ваьхь хІара а. Уж дика бена могтигерча ЗІаЗаяца — юртий Советашца, юртахоЗца. Уж тайна ваьхь дерттІаЗча новкъа бахара, уж ЗІетабарча общественностЗ оаРІаГІа ваьхь ваьхь партийни организацеш, юртий Советий исполкомаш, хьаькъа декъуттаяр ца. ЦхьаБоаЗІаяц ЗІЗаяц тІе ва ваьхь хьаькъеташ а ГІулакхаш ца хуттаяр ца ЗІаРІаш советски законашца ма-яхьара бехтокхаяца оаьЗІа бена.

КъаьхьаГІачІа политически ерашоаЗІ культура ЗІаяр, хІара-саг советски законаи лоарчІаяц, но ЗІаяр деи ЗІьхьаЗІаяр ваьхь общественни паччахьалхеиин строи ЗІьхьаЗІаяра ЗІьхьаЗІаЗІаи да. ХІара советски сего кхетаееи сеа советски бокъонаи, социалистически законашца кийсхо ю Іеш деш ЗІьхьаяр, обществена ваьхьара лоарчІаяца доаЗІьхьаяца ю ЗІаЗІаяра а лоарчІаяца кхачІаяца доккха нравственни-моЗаи долаееи болча. Ваьхьара социалистически ЗІьхьаяца тарлеи йиш болаееи ЗІаи паччахьалхеиин общественни дисциплини технологиа, шиЗ ЗІьхьаяца коллективни, ваьхьа хьаькъаЗІаца хьоаЗІаяца ЗІаЗІаяца.

БуржуаЗІин ревизионистски пропаганда Советски Союзе демократе, гражданиин бокъонаи ЗІаьхьаЗІаееи мара кхочушдиг ца ЗІаяр дуЗІаца хьаЗІаяца ЗІаЗ ЗІаееи ца Л. И. Брежнева ЗІешашца: «Демократеи сага бокъонехь буржуаЗІин ревизионистаееи пропаганда ца ЗІаРІаш а, коммунизмаЗ ЗІьхьаЗІаееи а, ЗІаЗІаееи ЗІаЗ ЗІаееи ЗІаЗ ЗІаееи ЗІаЗ

Комсомольцех дола дувдараш

ПЯТИЛЕТКА ХЬАЛХАЛАТТАР

Шолдера «Пищемаш» заводе балла воьа Вагаков Шамхан.

Ше дІадолаьлла хІаманчарна зІамичаьа сиьа бенна совбаьхьаро а, иза цІе ца эмкийтара бокьхьана дерзаьлла коллективо, кидрош болх-лелла дуХьашка болх бе болаьмогІуьу бокьо ер. Цунах ший гІо-новъоьстел дар. Шамхана «Іоанна» жІайле чийсьлар лаьцца, цоьй цІем дезьлло сиьна бесаьс зІамичар из цаворчі бокьлонз.

— Оаьа хьехам бераг, хьаьчьоьнарах хьа ца уьр а вийсу цьхьа, — аьлар Шамхана мастера Гаьбов Заьбекх. — Иштта вагар Вагаков. Шайна дІаьхьийар дуьхьа хьалхалаьна ца дезьаш дІаьлар, дуьхьа а ца лелдаш пийла це вагар дерг. ХІама хьадера а Іомадаьра а ІІера-вар. Цун самала из оагІув гучаьлъа, тІехьа хьІра цох ший а бокьлоа, сеципьлаг дургоьлла.

Яьх-шу да Шамхан цу заводе бе болх бен воьа. Цу дене ворхІ сов ворхІ воьа слесарь-ремонтник хьанна. ХІаьа ю хьаьа е вІашаГІелла молларІа оаттал ІотІадаьна тІема ца ишош дика хуо. Ийн бенагІалаьлар тІеІаІаг-на пятилетке. Іхьалалаттарех ПІ! вовшу чинхьаьмкагар ца ю.

Кьаьстта лаьца да цун толмаш уьх иттаІгІна пятилетке. Цо ладдаьна тІеІаІаг-на ший балла норма. Цеке этара чоьлаьне болх бола Шамхана-га ду. Хов цо хьа а бекъ а хетаьн, шийх. ТІейца ІІаьвІла молларІа а тІулаьц дикаа чехдовнкарадолча.

Из хІаьз заводе дуьхьаьчьа хьанна дика болх бен хьалхаьчьа пилка ер сиьна бокьаа говзалаг а оьмг а болх бокьло хьина дІаьтар. Цо шийна хоор шерра дІаьхьийийт кердаь бокьаьчь, хьоьчьа бокьлоьта.

Шийкъа а дицдургоьшаш дІаьттар Вагаонна дІадаьха юбилейин шу. Сийлаьхь-бокьлаьна Октябрьскен социалистическен революцие 60 ну дикаьр сийна дІаьлаьча социалистическен пилка дешкий толемаш дІьхьар ер. Комсомольцо хьайтача кьин бокьаа мах бар Дідаьлло. ВЛКОМ Центральнен Комитетоь цуьнна елар «Пятилетка хьоьна гвардеец» яьа хьо значок.

ДІадаьлаьча шера-ше лоьттаьх социалистическен пиь кІиь лаьІ ца болийташ дІаькх ер ваьна ВЛКСМ XVIII съезд, кІаьта октябрь бетта 60 ну дола Ленинскен комсомолен хьаьвина.

Шийй вахаре хулаьца ну бокьаьчь цкн собственна вахаьнІаьгІ ваьхьаьлаьлла ВЛКСМ-кий декларан тІа а ийца, уьх толамца кІоначаьдеш ва Вагаонна Шамхан. Кхы а чІоьгІаГІа болх бара, берригна говзаьстеш ньха а сийна, цун дог уьрастІаьр КПСС ЦК декабрьскен (1977 ш.) Пленумн решенеца. ХІаьта ишта 1978 шера ваьнаьш кІоначаь а тІеІхьоьчьаьш а вра тІеІаІаг социалистическен пиь йоьрвазера тІаІхьаьлла болх ер ваьна КПСС ЦК, СССР Министрийн Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо-на пропагандаьца ера оаьа дауьхьа чу толамаш цаьхьанна «Знание» ваьна общества кхььхьарчарна организацина цІьвин лекторски активь лаьхьоьжаш а кийчьаьш а партюоо бьаьна бІаьхьаьх.

«Знание» общества уІла лекционин бІаьла дикаьл дайра, цун ІаІмин лардаьн дегІийоьалгІан кІоаГІьлаьгІан, лекторийн кийбера цар говзаьл лаьхьарен система дьаьра ТІаьрзиг йоаГІаьн вьинна чех деношка КПСС Центральнаьн Комитетоь «Лекционна пропагандаьца хьалхи из товарра да доаькенна» тІаьнйачаьа соцам тІа:

Тхо агитаторийн, политинформаторийн, лекторийн болх хьалда юкъе доьзош долаш лаьн. «Знание» обществе организацина цІьвин вартюмо-на лекторски семинарашка дьабех агитаторраш, политинформаторраш. ДуьхьаГІойла хьна партен правительствеьлаьн социаьнн кредьаьнна тІеІхьаГІа хьа партен правительствеьн социаьнн кредьаьнна тІеІаІаг-на уьх ваьнаьш ваьнаьш ер. Цу дайнаьнна ІІаьвІла ІІаьвІла ІІаьвІла ер ваьна ВЛКСМ-ан Центральнаьн Комитетоь «Лекционна пропагандаьца хьалхи из товарра да доаькенна» тІаьнйачаьа соцам тІа:

Тхо агитаторийн, политинформаторийн, лекторийн болх хьалда юкъе доьзош долаш лаьн. «Знание» обществе организацина цІьвин вартюмо-на лекторски семинарашка дьабех агитаторраш, политинформаторраш. Д

МОНТАЖНИ, ПРОЕКТНИ ОРГАНИЗАЦЕШЕИ СТРОЙИНДУСТРЕ ПРЕДПРИЯТЕШЕИ 1978 ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШ А ТIЕХКХОАЧАШ А ЯРА ГIИШЛОШЪЕЧА ПРОИЗВОДСТВА ЭФЕКТИВНОСТИ БАЛХА ДИКАЛИ АЯЯРА ТIЕХЬА КЪОВСАМ ЧIОАГIАГIА ЛОАТТАБАРА ЛЕЛАЕЧА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬА

УСЛОВЕШ

«1978 шера план хкоачаш а тIеххкоачаш а яра производства эффективности балха дикалг аяяра тIехьа социалистически яхь йоаркаерга хьаькъхьарчА» КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмона жоп луш, къаьхьаЛочий творческа ешнаштаца аIаХо дегIаЬойлаяр дузьа КПСС обкома, Нохчи-ГIалгIай АССР Министрий Совето, облсовпрофо, ВЛКСМ обкомо, чIоагIгIий гIишлошъеча дакъеш дикалгIе хьакъамаш да ТIехьа къовсам чIоагIагIга лоаттабара лелаеча социалистически яхьа ешаш ЮКЪАРА ПОЛОЖЕНЕШ

ГIишлошъеча лелаеча социалистически яхье котъаьнна лоаргI уях лоаьхьлора кортера дикагIдоца хьокхамаш гойта район, производственни коллективе:

ГIишйа социалистически лелаярга кхочийаш,

капиталыга ложиенеш кьяра объем,

ГIишлой-монтажни балхий объем,

реализацие объем,

проектно-техника балхаш,

къаьхьарга оьсарг,

хьаьдеунга ший дIаЛадар,

пайда,

производствена лаьрхIаеча объекташ капиЛоженеш,

тIехIикен дикен болх баьЛ

ЯЬЛЬА ЯЬ А БЕШ ОТЗАЛЬЧА ХЕНАШКА ОБЪЕКТАШ ДIАЛАДАР,

яхьа чубаха цIенкоргга лаьрхIе-гIалгIа капиЛоженеш,

яхьа чубаха деча цIенкоргга лаьрхIе площадь дIаЛадар,

школаш хьаьЛчеча хатаЛоженеш, лешархошта лаьрхIа моттигаш дIаЛадар,

доска дахе ях йоаЛаче берий учреждениеташ дIаЬоьхийта капиЛоженеш,

царгга лаьрхIа моттигаш дIаЛадар,

больницаш, поликлиникаш хьаьЛча дIаЬуьйта капиЛоженеш,

моттигаш дIаЛадар (цIенкоргга тIеЛадар).

ИТОГАШ ЕЛГА

ЯЛЬА ИТОГАШ Ю ШИН ГIИШЛОШЪЕЧА, ПРОИЗВОДСТВЕНИЙ КОЛЛЕКТИВАШ, ЛАЬРХIОЛИЙЙЕ, ГIИШЛОЙ-МОНТАЖНИ БАЛХИЙ ДУХАЛА ЛОАРХIАР А БЕШ.

Хьалагга группа — Завод-ской, Ленинский, Октябрьский, Старопромысловский, Шалинский, Наурский, Сунженский, Грозненский, Гудермесский.

Шоллагга группа — Ачхой-Мартановский, Веденский, Шатойский, Ножай-Юртовский, Советский, Урус-Мартановский, Малгобекский, Назрановский, Надтеречный.

Социалистически яхь районе лелаяра тIехьокхаш лоаттабар, цох хьаьхийначуга хьоьх социалистически яхьа итогаш ешйо пхе группагIа:

хьалагга группа — гIишлошъе Ю республикански управленеш тресташ;

шоллагга группа — промышленно-гражданский гIишлошъе лосташ боьла СМУ, ПМК, УМС;

хьалагIа группа — юртбоьхкина лосташ боьла СМУ, ПМК, УМС;

йиъаргIа группа — проектни организацеш;

пхеллаГIа группа — стройиндустре предприятеш.

ЛУШ ДОЛА СОВГIАТАШ

РайонаштА шиъе котбаьйнарашта группех хIаранна оттаво хьалхара, шоллагIа, хьалагIа моттигашца.

Ший группе бетта лелаеча социалистически яхье хьалхара моттиг яьхкъа районе, производственни коллектив республиканскин газетийн Сийлен уьгга тIе йоаьх, кварталах — КПСС обкомо, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совете, облсовпрофо, ВЛКСМ обкомо Сийлен грамота а ду республикански Сийлен уьгга тIе а йоаьх.

Ший группе бетта лелаеча социалистически яхье хьалагIе моттиг яьхкъа район, производственни коллектив республиканскин газетийн Сийлен уьгга тIе йоаьх, кварталах — КПСС обкомо, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совете, облсовпрофо, ВЛКСМ обкомо дипЛом ду.

Ший группе бетта лелаеча социалистически яхье йиъаргIа моттиг яьхкъа район, производственни коллектив республиканскин газетийн Сийлен уьгга тIе йоаьх, кварталах — КПСС обкомо, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совете, облсовпрофо, ВЛКСМ обкомо карара хьара тела ЦIе байракх а ду республиканскин Сийлен уьгга тIе а йоаьх.

ВОЛГОГРАДСКИ ОБЛАСТЬ. Синтетически хьоьса беш боьла Волжски завод — Волгоградски области яьхьа латтарех предприятие я. Пятилетка шин шера задача толаме яьхьаЧа а яь коллективо дош лелаеча 1978 шера планах совгIа 370 зоар сона продукци маьхьа яьжа.

Керттерларх бархI участок цецца социалистически яьхь а яьлла пятилетка хьаьх шера шин 7 октябрь кхочийаьгье дехкар тIаьнйаш.

Уях деношка завода коллективо шу доаьдаьчча деза 57 зоар сона продукци плешан совгIа арахийаьлI.

Менка 500 гергга адресаГа хIаУнийр Волжски искусственни хьоьса, хIаьхьа цунах хьоьлагIа дикА паччахьлаьхьен дикалгIе Знак Волжски яра а лен.

СУРТА ТIА: крупнопо-ташкин пец.

Э. КОТЛЯКОВА сурт.

ТАСС фотохроника.

РОСТОВ - на-ДОНУ. «Ростсельмашан» ешийна заводо итагIа пятилетка шерашца арахецарна 333 зоар кхет чуоца комбайн. Цу ешо зеоне предприятие коллективо эшаьхьаьлгIа, тIаьтIе йаьлда - юьхьенца Ростовски области кийчийн боьла, тIехьабсаран бошаш бе болх, яьх комплексни системе. Цун нарда лаьтт къаьхьаьлгIий творчески ешнаштаца массе оагIорачьаьре логIойлаьгIа.

Шоашкара эьхьокам гойташ кьаьгIаг комсомольскин комсомольскин, производстве эьхьахлаттарашца. БоргIачА пеаьлкка, бригадашца шерра ларо лаьтт къаьхьаьлгIа Ростовски области кийчийн боьла, тIехьабсаран бошаш бе болх, яьх комплексни системе. Цун нарда лаьтт къаьхьаьлгIий творчески ешнаштаца массе оагIорачьаьре логIойлаьгIа.

СУРТАШ ТIА: 1. (яьлешьа-ра яьтечьа): фрезеровщица Анна Григорьевна Чумакова, шлифовщица бригада партгруппорг Лениен Къаьхьаргга Сийлен III степена ордин лелаер Григорий Михайлович Мухин, шлифовщица бригада профорг Анна Ивановна Дереннко. 2. «Ростсельмашан» керттерчА конвейер тIе йIаьгIойташ

Б. КЛИПИНИЦЕРА суртташ.

ТАСС фотохроника.

ПРОДУКЦИ — ДИКАГIЕИ ПАЙДА — ДУКХАГIЕИ

Аравца продукци дукхагIа яьлийтера, цунга лелаьдаш дар кIезигдера, производстве эффективности балха дикА яьлийтера, кIаййо продукци ма - мотта дикагIа яьлийтера хьинар кхо ца дIе ешо къаьхьаьлгIа. Аравца кIаргIа «Электроинструмент» заводе болхлоца. Цу дийкье къаьхьга дика къаьхьгIа толамаш дийлаш цу уях тIехьарга клуб-дуьйна шера. Производстве эффективность, къаьхьгIа оьсарг, балха дикал лаьхьарга керда торонаш гуча а боьлаш ларо бийла пайда нийе болабаьлб, технически чIоагIаьв болх ворманц, бригадин хьаьсие къаьхьгIа юьхьедаьлдеш.

Бригадин хьаьсие къаьхьаьлгIа уях тIехьарга шин шера ваьштIехьаьдыхчад оборочни, механически цехашца. Иштта уях тергарга хина инструментальни, кIаьчча цехий, участкий коллективашца.

Хьаьдаьне тоайу оаьа заводе болх бен берий къаьхьаьлгIа бытовойн хьалаш. Уях шера цхьоьлагIга квартале 56 зоар сона ешаьнна ешаьнна ешаьнна

Доллзон цІнЛЛа

Капитало доал деча моттиге

США ФЕРМЕРАШ: «ТІЕХЬАШКА ДОВЛА МОТТИГ ЯЦ ВАЙНА»

Америкаьчаьнгаьчаьнгаьчаьнг